

16/62 En ny region Agder - høringsuttalelse fra Froland kommunestyre til anbefalingene fra fylkeskommunenes forhandlingsutvalg

Arkivsak-dok.	16/3196-2
Saksbehandler	OLE TOM TJUSLIA

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	03.11.2016	16/105
2 Formannskapet	08.11.2016	16/62

Rådmannens forslag til vedtak

Froland kommunestyre legger til grunn at Aust-Agder ikke kan fortsette som eget fylke / egen region når det i nær framtid gjennomføres en regionreform i Norge.

Froland kommunestyre anser videre en Agderregion basert på dagens to Agderfylker, å være for liten til å gi landsdelen den kraft som trengs i arbeidet med regional utvikling de neste tiårene.

Froland kommunestyre vil anbefale etablert en Sørlandsregion bestående av Agderfylkene samt Telemark og eventuelt Vestfold.

Froland kommunestyre anbefaler på denne bakgrunn fylkestingene i Aust- og Vest-Agder å forkaste det forhandlingsresultat som er lagt fram av de to fylkeskommunenes forhandlingsutvalg 3. oktober 2016.

Froland kommunestyre vil for øvrig uttale at dersom det likevel skulle bli vedtatt å etablere region Agder, må forutsetningen være at regiondannelsen bidrar til å styrke landsdelen. Regional utvikling er en kjerneoppgave for fylkeskommunene, og vil også være det for en eventuell Region Agder. Lokalisering av regionadministrasjonen og administrasjonen for regionens ulike virksomheter er det sterkeste regionalpolitiske virkemiddel regionpolitikkerne rår over. Østre Agder-regionen i Aust-Agder, Setesdal og deler av Vestre Vest-Agder må styrkes gjennom regiondannelsen, ikke svekkes.

Froland kommunestyre ser svært gjerne at Arendal «bygges opp som hovedsete for regional stat». Men kommunestyret vil sterkt understreke at fylkeskommunene i langt større grad er satt til å tenke regional utvikling enn de enkelte statsetatene. Det vil også være slik at det beste argument for å gjøre Arendal til hovedsete for regional stat, vil være at fylkesadministrasjonen legges til Arendal. Froland kommunestyre mener hovedbegrunnelsen for å ha et folkevalgt forvaltningsnivå mellom kommune og stat er at regionalpolitisk viktige beslutninger kan tas av folkevalgte med nærhet til og kunnskap om det aktuelle fylke/den aktuelle region. Tradisjonen i Norge har vært at den enkelte statsetat selv velger hvilken regionstruktur de skal ha. Vegvesenet, kystverket, kartverket, skatteetaten, NAV, Husbanken, BUF-etat, Arbeidstilsynet osv. opererer med helt ulike regionstørrelser. Froland kommunestyre ser ingen tegn til at staten vil endre sin politikk i denne forbindelse, og rapporten fra forhandlingsutvalget som nå er lagt fram, gir ingen holdepunkter for at oppbygging av Arendal som hovedsete for regional stat ligger innenfor rammen av det fylkestingene i Aust- og Vest-Agder kan beslutte. Heller ikke er det lagt fram noe som tyder på at regjeringen har gitt sin tilslutning til forhandlingsutvalgets ambisjon i denne sammenheng.

Møtebehandling i Formannskapet 08.11.2016:

Møtebehandling

Saken var først oppe til behandling i kommunestyret 3.11.16. Kommunestyret vedtok å delegere til formannskapet å gi en høringsuttalelse til en ny region Agder.

Forslag til vedtak fra KrF:

Høringsuttalelse fra Froland kommunestyre til anbefalingene fra fylkeskommunens forhandlingsutvalg.

Froland kommune legger til grunn at Aust Agder ikke kan fortsette som eget fylke/region når det i nær framtid gjennomføres en regionreform i Norge.

Froland kommunestyre anser primært at en Agderregion basert på dagens to Agderfylker, vil være for liten til å gi landsdelen den kraft som trengs i arbeidet med regional utvikling de neste tiårene.

Froland kommune vil derfor primært anbefale en Sørlandsregion bestående av de to Agderfylkene og Telemark.

Det er staten ved en beslutning i Stortinget, som avgjør hvilke fylker som skal inngå i de ulike regionene. Stortinget vil trolig ta hensyn til avtaler mellom fylker som gir en større region. Om Stortinget vil godta en avtale mellom de to små fylker som Agderfylkene, er sannsynlig ut fra signaler fra regjeringen, men likevel usikkert. Om regjeringen foreslår flere fylker enn Agderfylkene i en Sørlandsregion, vil plasseringen av de ulike oppgavene trolig bli fordelt og sjansen for at alt skal havne i Arendal er liten.

Om regjeringen i sitt framlegg til Stortinget foreslår en ren Agder region, vil en enighet mellom fylkene om fordeling av fylkeskommunale- og statlige oppgaver, trolig legges til grunn. Om det ikke oppnås enighet mellom Aust-Agder og Vest-Agder, vil staten bestemme hvilke oppgaver som skal ligge hvor. Dette kommer tydelig fram i uttalelser fra statsråd Sanner. Froland kommune er i den situasjonen svært utrygg på om Aust Agder/Arendal får det samme som nå ligger i anbefalingene fra forhandlingsutvalget.

Froland kommune både forstår og støtter intensjonene bak vedtaket i Arendal bystyre om at både fylkesadministrasjonen og statlige etater legges til Arendal, men anser likevel denne løsningen som lite realistisk, også med bakgrunn i statsrådets uttalelser om konsekvenser av uenighet mellom fylkene.

Forslag til vedtak fra Arbeiderpartiet:

Froland kommune har behandlet resultatet av forhandlingene om en mulig sammenslåing mellom Aust- og Vest-Agder og vil uttale:

1. Flertallsinnstillingen fra forhandlingsutvalget ivaretar ikke begge dagens fylker sine interesser i tilstrekkelig grad og gir et dårligere resultat for Aust-Agder, enn det innbyggerne sa klart nei til i folkeavstemningen i 2011. På dette grunnlag anbefaler Froland kommune at forhandlingsresultatet forkastes og at det ikke etableres en ny region Agder.

2. Dersom regionreformen på nasjonalt plan viser seg å gi store regioner i resten av landet, anser Froland kommune en Agderregion basert på dagens to Agderfylker å være for liten til å gi landsdelen den kraft som trengs i årene framover. Det bør derfor tas initiativ til at Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og eventuelt Vestfold setter seg sammen for å se på mulighetene for å danne en felles region.

Forslag til vedtak fra Senterpartiet:

Froland kommune synes det er beklagelig at forhandlingsutvalget ikke har kommet fram til et omforent resultat. Et forhandlingsresultat med to dissenser er et lite gunstig utgangspunkt for enighet om et samlet Agder.

Vi er skeptiske til om «den regionale stat» i Arendal vil la seg gjennomføre i praksis. Fylkeskommunene har liten innflytelse på hvordan staten organiserer seg. Argumentet om at

«den regionale stat» skal tilføre Arendal mange offentlige arbeidsplasser er derfor i beste fall et ønske.

Dersom det skal gjennomføres en regionreform uansett, er et samlet Agder et naturlig valg. Men slik det foreligger nå, er det ikke noe nytt hverken i oppgaver eller organisering.

Froland kommune vil derfor ikke anbefale dette nå.

Votering

Rådmannens forslag fikk ingen stemmer, og forslaget falt.

Forslaget fra Senterpartiet fikk to stemmer, og forslaget falt.

Forslag fra KrF fikk to stemmer, og forslaget falt.

Forslaget fra Arbeiderpartiet fikk fem stemmer og forslaget ble vedtatt.

Formannskapetets vedtak

Froland kommune har behandlet resultatet av forhandlingene om en mulig sammenslåing mellom Aust- og Vest-Agder og vil uttale:

1. Flertallsinnstillingen fra forhandlingsutvalget ivaretar ikke begge dagens fylker sine interesser i tilstrekkelig grad og gir et dårligere resultat for Aust-Agder, enn det innbyggerne sa klart nei til i folkeavstemningen i 2011. På dette grunnlag anbefaler Froland kommune at forhandlingsresultatet forkastes og at det ikke etableres en ny region Agder.

2. Dersom regionreformen på nasjonalt plan viser seg å gi store regioner i resten av landet, anser Froland kommune en Agderregion basert på dagens to Agderfylker å være for liten til å gi landsdelen den kraft som trengs i årene framover. Det bør derfor tas initiativ til at Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og eventuelt Vestfold setter seg sammen for å se på mulighetene for å danne en felles region.